

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

ΣΤ΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Επιστήμη με άρωμα γυναίκας»

Συγγραφή: ΚΟΥΚΛΑΤΖΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ

Εφαρμογή: ΜΙΧΑΛΑΚΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2013

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Επιστήμη με άρωμα γυναίκας

Εφαρμογή

Μιχαλάκου Κατερίνα

Δημιουργία

Μαρία Κουκλατζίδου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Στ' Δημοτικού

Σχολική μονάδα

8^ο Δημοτικό Σχολείο Πάτρας

Χρονολογία

Από 9/5/2014 έως 14/5/2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Στ' Δημοτικού, τεύχος γ', ενότητα 13: «Τρόποι ζωής και επαγγέλματα».

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 8 διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας

Εικονικός χώρος: ιστοσελίδες που διατίθενται στο σενάριο

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

A) Ταυτότητες μαθητών και εκπαιδευτικού

Το παρόν σενάριο επιδιώκει να καλλιεργήσει τις στάσεις και τις συμπεριφορές απέναντι στα άτομα του γυναικείου φύλου αλλά και να αποδομήσει λαθεμένες απόψεις ως προς τον ρόλο της γυναίκας στο κοινωνικό και επιστημονικό στερέωμα. Επιπλέον, επιχειρείται η καλλιέργεια της ευρωπαϊκής ταυτότητας, δηλαδή η αίσθηση της ευρωπαϊκής συνοχής μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών, καθώς και η αναγνώριση/αποδοχή της διαφορετικότητας μέσα στο ευρύτερο πολυπολιτισμικό ευρωπαϊκό πλαίσιο.

B) Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών

Οι μαθητές θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών (βασικά μέρη του, λειτουργία και βασικός χειρισμός του, χρήση επεξεργαστών κειμένου κλπ.) και να μπορούν να εργάζονται σε μικρές ομάδες, αποδεχόμενοι τη φιλοσοφία που διέπει τη συνεργατική μάθηση.

Γ) Προεργασία του εκπαιδευτικού

Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να είναι εξοικειωμένος με τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή, να έχει επισκεφτεί τις ιστοσελίδες που προτείνονται στο σενάριο και να έχει ανοίξει λογαριασμούς για τις σελίδες που απαιτούν σύνδεση. Επίσης, θα πρέπει να έχει συνειδητοποιήσει τη φύση των εργαλείων Web 2.0, καθώς από αυτές απορρέει μία εντελώς διαφορετική διδακτική και μαθησιακή προσέγγιση.

Δ) Υλικοτεχνική υποδομή της σχολικής μονάδας

Για την ομαλή εφαρμογή του παρόντος διδακτικού σεναρίου απαιτείται η ύπαρξη ηλεκτρονικών υπολογιστών (ένας για κάθε ομάδα μαθητών) και διαδραστικός πίνακας ή βιντεοπροβολέας. Επίσης, απαιτείται σύνδεση στο διαδίκτυο, καθώς όλες οι δραστηριότητες υλοποιούνται σε εικονικούς χώρους. Το σενάριο μπορεί να εφαρμοστεί είτε μέσα στη σχολική αίθουσα είτε στο εργαστήριο πληροφορικής της σχολικής μονάδας.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Κουκλατζίδου Μαρία, Επιστήμη με άρωμα γυναίκας, Γλώσσα ΣΤ΄ Δημοτικού, 20.

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η πλειονότητα των γυναικών για πολλά χρόνια βρίσκονταν στο περιθώριο του επιστημονικού κόσμου, καθώς η ανδροκρατούμενη κοινωνία περιόρισε σημαντικά την πρόσβασή τους στην εκπαίδευση. Παρά τις κοινωνικοπολιτισμικές αντιξοότητες, σημαντικές γυναικείες προσωπικότητες κατάφεραν να διεισδύσουν και να συνδράμουν καθοριστικά στην εξέλιξη της επιστήμης. Το παρόν διδακτικό σενάριο αποτελεί ένα εφαλτήριο για τη συνειδητοποίηση του ρόλου των γυναικών επιστημόνων στην πορεία και εξέλιξη της επιστήμης, καθώς αρκετά συχνά παρατηρούνται στερεοτυπικά κατάλοιπα στους πρώιμους κίβλους εκπαιδευτικούς κόλπους, τα οποία δρουν ανασταλτικά στην ανάπτυξη υγιών προσωπικοτήτων.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η εκπαίδευση, ως κοινωνικοποιητικός θεσμός, καθορίζει σημαντικά την εξέλιξη των πολιτισμικών δεδομένων και πρακτικών, ειδικά σε μια «εκρηκτική» περίοδο τεχνολογικών αλλαγών. Μέσα από την παιδεία διαπλάθονται οι κοινωνικοί ρόλοι και αναπαράγονται οι στερεοτυπικές συμπεριφορές. Αρκετές φορές, το σχολείο, ως βασικός φορέας διάπλασης της προσωπικότητας διασημοτήτων, νομιμοποιεί και επεκτείνει τη διαδικασία διαμόρφωσης των έμφυλων ταυτοτήτων, προσφέροντας κανονιστικά μοντέλα έμφυλης κοινωνικοποίησης σε στεγανοποιημένα πρότυπα ρόλων των φύλων, που προάγουν την κοινωνική ανισότητα και λειτουργούν καταπιεστικά στα υποκείμενα.

Όπως υποστηρίζουν οι Δεληγιάννη-Κουϊμτζή και Σακκά (2003, 7) ιδιαίτερη αξία έχει αυτό το εκπαιδευτικό σύστημα που αμφισβητεί τους περιορισμένους ρόλους των φύλων, τις παραδοσιακές ταυτότητες φύλου και τις παραδοσιακές ανδρικές ταυτότητες, προωθώντας, από την άλλη, τον επαναπροσδιορισμό των σχέσεων των φύλων. Σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση ισότιμης συμμετοχής παίζουν το διδακτικό υλικό, η γλώσσα, το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών αλλά και ο εκπαιδευτικός. Ερευνητές έχουν επισημάνει ότι το διδακτικό υλικό που εμπεριέχει σεξιστικά στοιχεία και σεξιστική γλώσσα διαστρεβλώνει τις αντιλήψεις των παιδιών για την πραγματικότητα (Harrison & Passero 1975· Wilson 1978· Adamsky 1981), ενώ ο ρόλος του εκπαιδευτικού δεν είναι πια να μεταδίδει το περιεχόμενο των γνώσεων, αλλά να κατευθύνει τους μαθητές σε πηγές πληροφοριών και να τους καλλιεργεί την ικανότητα να τις διαχειρίζονται μόνοι τους (Λυοτάρ 1993, 125).

Προς αυτήν την κατεύθυνση κινείται και η φιλοσοφία της ένταξης των εργαλείων του Web 2.0 στην εκπαίδευση. Σύμφωνα με την Christine Redecker (2009), οι εφαρμογές Web 2.0 οδηγούν σε ένα «νέο παράδειγμα μάθησης» το οποίο

έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- ο υπερβολικός όγκος των πληροφοριών μας οδηγεί επιτακτικά στο πώς να μαθαίνουμε να διαχωρίζουμε, να επιλέγουμε, να οργανώνουμε και να διαχειριζόμαστε πληροφορίες ανάλογα με τη συνάφειά τους·
- η μάθηση στην ψηφιακή εποχή είναι εκ φύσεως βασικά συνεργατική·
- ο μαθητευόμενος έχει κεντρικό ρόλο στη μαθησιακή διαδικασία, όχι ως παθητικός δέκτης πληροφοριών, αλλά ως ενεργός συγγραφέας, συνδημιουργός, αξιολογητής και κριτικός σχολιαστής·
- ως συνέπεια του προηγούμενου, οι μαθησιακές διαδικασίες γίνονται όλο και πιο πολύ προσωποποιημένες, προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες ανάγκες και τα ατομικά ενδιαφέροντα του μαθητευόμενου.

Με βάση την παραπάνω συγκεντρωτική θεώρηση σχεδιάστηκε το παρόν σενάριο μάθησης.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Μέσα στο κοινωνικό πλαίσιο, η εκπαιδευτική κοινότητα αποτελεί μία «οντότητα» η οποία διαμορφώνει και αναπαράγει τις έμφυλες ταυτότητες των συμμετεχόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία και η οποία καθορίζει τους τρόπους της έμφυλης συμπεριφοράς. Όπως επισημαίνει η Cochran-Smith (1998), οι εκπαιδευτικοί καλούνται να εκπαιδευτούν και στη συνέχεια να διδάξουν ηθικά με την πράξη τους σε μια διαρκώς μεταβαλλόμενη κοινωνία με στόχο την άρση των ανισοτήτων και τη δημιουργία μιας δημοκρατικής και πολυπολιτισμικής κοινωνίας ανοχής και συνοχής. Το πρώτο βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση είναι η αμφισβήτηση και ο επαναπροσδιορισμός των παραδοσιακών ρόλων και των σχέσεων των φύλων στο σχολείο. Οι δεξιότητες που προσφέρονται στο σχολείο καθώς και η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και η εκμάθηση της «αντίστασης» σε σεξιστικά στερεότυπα,

παρέχονται μέσα σε ένα «συνειδητοποιημένο» σχολείο που θα προσφέρει σε όλους τους εμπλεκόμενους (εκπαιδευτές και εκπαιδευομένους) σταθερά κίνητρα για αυτοανάπτυξη.

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να γνωρίσουν σημαντικές γυναίκες επιστήμονες που συνέβαλαν καθοριστικά στην εξέλιξη της επιστήμης·
- να αντιληφθούν τις δυσκολίες που συναντά μία ερευνήτρια εξαιτίας του φύλου της·
- να ενημερωθούν για τα βραβεία Νόμπελ και τη σημασία που έχουν στην αναγνώριση επιστημόνων·
- να υιοθετήσουν στάσεις και συμπεριφορές αποδοχής της διαφορετικότητας·
- να αισθανθούν την ευρωπαϊκή τους ταυτότητα, ως ένα στοιχείο των ευρύτερων ταυτοτήτων που κουβαλούν·
- να αντιληφθούν τη συνέχεια των χρονολογικών γεγονότων·
- να αντιληφθούν τη σημασία της διάχυσης των αποτελεσμάτων μιας έρευνας·
- να συνειδητοποιήσουν την αξία της αναγνώρισης των πνευματικών δικαιωμάτων·
- να έρθουν σε επαφή με άτομα που εργάζονται στον χώρο της επιστήμης·
- να καλλιεργήσουν ένα πνεύμα ομαδικότητας και συνεργατικότητας στο πλαίσιο μιας εργασίας με κοινό στόχο.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να καλλιεργήσουν τον προφορικό και τον γραπτό τους λόγο·
- να αναπτύξουν περιγραφικό λόγο σε γραπτό και προφορικό συγκείμενο·
- να παραγάγουν περίληψη επιλέγοντας τις σημαντικές πληροφορίες πολλών

κειμένων·

- να παραγάγουν κείμενα συνθέτοντας πληροφορίες από διαφορετικές πηγές·
- να αξιολογήσουν και να συνθέσουν χάρτη με τις κατάλληλες οδηγίες·
- να αναλύσουν και να συνθέσουν πληροφορίες·
- να εντοπίσουν τις πληροφορίες που τους ενδιαφέρουν·
- να επεξεργαστούν και να μορφοποιήσουν κείμενα·
- να εξοικειωθούν με την παραγωγή πολυτροπικών κειμένων (κείμενα, βίντεο, εικόνα)·
- να εξασκηθούν στην ορθογραφία.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να εξοικειωθούν με τη χρήση μηχανών αναζήτησης και να μάθουν να περιορίζουν τα αποτελέσματα μιας αναζήτησης·
- να πλοηγούνται σε ιστοσελίδες που τους δίνονται·
- να χρησιμοποιούν Web 2.0 εργαλεία και να κατανοήσουν τη φύση τους·
- να αξιολογούν διαδικτυακούς τόπους (πριν και μετά το άνοιγμά τους)·
- να κατασκευάζουν πολυμεσικούς χάρτες·
- να εξασκηθούν στη χρήση των επιλογών «αντιγραφή – επικόλληση»·
- να δημιουργούν χρονογραμμές·
- να ακολουθούν τις οδηγίες ηλεκτρονικών φύλλων εργασίας·
- να κατασκευάζουν παρουσιάσεις των πληροφοριών τους·
- να εξασκηθούν στον εντοπισμό και τη χρήση πληροφοριών που υπάρχουν στο διαδίκτυο με ευαισθησία προς τα πνευματικά δικαιώματα·
- να αναγράφουν την πηγή προέλευσης των πληροφοριών που χρησιμοποιούν·
- να πληκτρολογούν και να μορφοποιούν πολυτροπικά κείμενα·
- να αντιλαμβάνονται και να επιλέγουν τις κατάλληλες δομές (template) για τις παρουσιάσεις τους·

- να δημιουργούν και να χρησιμοποιούν αρχεία και φακέλους στους οποίους θα συγκεντρώνουν το υλικό που δημιουργούν·
- να καλλιεργήσουν ομαδοσυνεργατικές δεξιότητες·
- να χρησιμοποιούν λογισμικά για την εξ αποστάσεως επικοινωνία·
- να αναπτύξουν στρατηγικές προφορικού λόγου (είδος: συνέντευξη)·
- να παράγουν λόγο σε προφορική εξ αποστάσεως επικοινωνία·
- να ασκηθούν στην κριτική ακρόαση.

Διδακτικές πρακτικές

Το παρόν διδακτικό σενάριο ακολουθεί την ομαδοσυνεργατική μέθοδο σε όλες τις φάσεις ανάπτυξης και υλοποίησής του. Οι μαθητές καλούνται να εργαστούν αρμονικά και συντονισμένα σε μικρές ομάδες (των 3-5 ατόμων), ενώ παράλληλα θα αυξάνουν την αυτενέργειά τους μέσα σε ένα περιβάλλον ασφάλειας και αποδοχής που θα συν-διαμορφώνεται από όλους τους εμπλεκόμενους εντός της σχολικής αίθουσας. Η λογική σχεδίασης του παρόντος σεναρίου μάθησης βασίζεται στη φιλοσοφία της ισότιμης αποδοχής όλων των μαθητών, καθώς και στην καλλιέργεια της συνεργασίας για την επίτευξη ενός κοινού σκοπού.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Το παρόν σενάριο σχεδιάστηκε με βάση τη 13^η διδακτική ενότητα «Τρόποι ζωής και επαγγέλματα» (*Γλώσσα Στ' Δημοτικού*, τεύχος γ') και συγκεκριμένα την ομότιτλη υποενότητα. Η επιλογή της συγκεκριμένης υποενότητας πραγματοποιήθηκε εξαιτίας μιας υποβόσκουσας ιδεολογίας από τη μεριά ορισμένων μαθητών, η οποία σχετίζεται με τον ρόλο των κοριτσιών-γυναικών στον κοινωνικό και επιστημονικό χώρο. Με βάση το κριτήριο αυτό, και προκειμένου να εξαλειφθούν, κατά το δυνατό, τέτοιες στάσεις, οι οποίες θεωρούνται ξεπερασμένες εδώ και αρκετές δεκαετίες, σχεδιάστηκε

το σενάριο μάθησης «Επιστήμη με άρωμα γυναίκας».

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο μάθησης ακολουθεί τη λογική των Αναλυτικών Προγραμμάτων Σπουδών (Α.Π.Σ.), καθώς πραγματεύεται σε μεγαλύτερο βάθος και με διαφορετικό εύρος τους στόχους της συγκεκριμένης ενότητας του σχολικού εγχειριδίου της *Γλώσσας*. Πιο συγκεκριμένα, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη διαχείριση της πληροφορίας, ενώ παράλληλα επιχειρείται η απόκτηση μιας κριτικής γλωσσικής επίγνωσης. Με άλλα λόγια, οι στόχοι που αποτυπώνονται στο παρόν σενάριο ακολουθούν τους στόχους που ορίζονται από το Α.Π.Σ. για τους μαθητές της Στ΄ Τάξης.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Η ενσωμάτωση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην εκπαιδευτική διαδικασία διαμόρφωσε ένα καινοτόμο περιβάλλον μάθησης, από το οποίο απορρέουν νέες σχέσεις μεταξύ των εμπλεκομένων και, κατά συνέπεια, σκιαγραφούνται διαφορετικές μαθησιακές δραστηριότητες προς την επίτευξη των στόχων που τίθενται. Μέσα σε μια κοινωνία που αλλάζει με αλματώδεις ρυθμούς, ο εκπαιδευτικός καλείται να προσαρμόσει τις απαιτήσεις του κοινωνικού ιστού, έτσι ώστε να ανταποκριθούν οι μαθητές του στις γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και συμπεριφορές που προσδοκά η κοινωνία από τους εκκολλητούς πολίτες της. Από την άλλη μεριά, οι μαθητές καλούνται να μάθουν, να αποκτήσουν δεξιότητες και να δράσουν μέσα σε ένα περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από αναλυτικοσυνθετικές διαδικασίες και απαιτεί περίπλοκες διεργασίες.

Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση αποτελεί σημαντικό στοιχείο που ενισχύει σημαντικά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της διαδικασίας της μάθησης. Με τη χρήση των νέων τεχνολογιών οι μαθητές καλούνται να εξοικειωθούν με την τεχνολογία των υπολογιστών, έτσι ώστε να αποκτήσουν ευχέρεια πρόσβασης στις πληροφορίες που παρέχονται μέσω του διαδικτύου και των

πολυμέσων, καθώς και να μπορούν να επεξεργάζονται στοιχειωδώς κείμενα σε ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Ειδικότερα, στο παρόν διδακτικό σενάριο, οι μαθητές καλούνται:

1. να μάθουν να αναζητούν και να αξιοποιούν κατάλληλα δεδομένα/πληροφορίες από ηλεκτρονικές πηγές, χρησιμοποιώντας μηχανές αναζήτησης·
2. να εντοπίζουν πολυμεσικό υλικό, το οποίο θα διαχειρίζονται·
3. να επικοινωνούν με άλλα άτομα ή ομάδες ατόμων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου·
4. να παρουσιάζουν τις πληροφορίες που θέλουν·
5. να μπορούν να διαβάζουν, να αξιοποιούν και να κατασκευάζουν πολυμεσικό χάρτη·
6. να επικοινωνούν εξ αποστάσεως με σύγχρονο και ασύγχρονο τρόπο με άλλα άτομα·
7. να απολαμβάνουν τις ευκολίες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες στη συνεργασία ατόμων.

Κείμενα

Ιστοσελίδες – Περιβάλλοντα

<http://atlaswikigr.wikifoundry.com>

<http://www.timetoast.com>

<http://prezi.com>

<http://www.altavista.com/>

<http://www.teoma.com>

Google Earth

Google Drive (Google Docs)

Skype (<http://www.skype.com>)

[Βίντεο](#)

[Marie Curie Biography](#), από το Cloudbiography

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η & 2η διδακτική ώρα

Αρχίσαμε τη διδασκαλία μιλώντας για βραβεία. Τα παιδιά λατρεύουν τα βραβεία και έδειξαν να ενδιαφέρονται πολύ για τη συζήτηση. Ακούστηκαν κατηγορίες όπως: βραβείο παιδικού βιβλίου, βραβείο ήσυχης τάξης (συνηθίζεται πολύ στα σχολεία) βραβεία σε διάφορα αθλήματα και βραβείο Νόμπελ. Ρωτήσαμε στη συνέχεια τους μαθητές αν ήξεραν κάποιον που να έχει κερδίσει το βραβείο Νόμπελ. Οι μαθητές δεν γνώριζαν και η εκπαιδευτικός τους μίλησε για το Νόμπελ λογοτεχνίας του Γεώργιου Σεφέρη και του Οδυσσέα Ελύτη. Κάποιοι μαθητές είχαν την ιδέα να φτιάξουν μια γωνιά μέσα στην τάξη με τα βραβεία νόμπελ και φυσικά δεν τους αρνήθηκα. Ο πίνακας άρχισε να παίρνει σάρκα και οστά και ενημερώνονταν κάθε φορά που μιλούσαμε για βραβεία Νόμπελ.

Στη συνέχεια, προβάλαμε στον βιντεοπροβολέα το βίντεο που αφορά στη σύντομη [βιογραφία της Μαρί Κιουρί](#), της γνωστής επιστήμονος που βραβεύτηκε με Νόμπελ φυσικής.

Έπειτα μοιράσαμε το [1ο φύλλο εργασίας](#), το οποίο αφορά στην αναζήτηση πληροφοριών σχετικών με το υπό μελέτη θέμα μέσα από τη χρήση φυλλομετρητών και μηχανών αναζήτησης. Με τη βοήθεια του φύλλου εργασίας οι μαθητές προχώρησαν σταδιακά στην εύρεση των πληροφοριών, στο φιλτράρισμα πουέκαναν, αλλά και στην εξειδίκευση των λέξεων-κλειδιών που τους βοήθησαν να περιορίσουν τα αποτελέσματα της αναζήτησής τους. Δεν χρησιμοποιήσαμε το ευρετήριο. Αφού ολοκληρωθεί η αναζήτηση, παραθέτουμε ένα τέτοιο ευρετήριο <http://atlaswikigr.wikifoundry.com>, του Αριστοτέλειου Πανεπιστήμιου Θεσσαλονίκης, γιατί συνεννοήθηκαν μεταξύ τους και είδαν ότι δεν συνέπιπταν οι επιλογές τους.

Όλες οι πληροφορίες συγκεντρώθηκαν σε ένα Google έγγραφο, το οποίο το επεξεργάζονταν ταυτόχρονα όλες οι ομάδες. Η χρήση αυτού του Google εγγράφου εξυπηρέτησε σημαντικά στην παράλληλη καταγραφή πληροφοριών σε ένα ενιαίο κείμενο, το οποίο ήταν ορατό από όλες τις ομάδες, ενώ ταυτόχρονα οι μαθητές διόρθωναν και αξιολογούσαν ως προς το περιεχόμενο, τη γραμματική και τη σύνταξη.

“Επιστήμη με άρωμα γυναίκας”

Ξέρουμε ότι οι περισσότεροι γνωστοί επιστήμονες ήταν άνδρες...Υπήρχαν όμως αρκετές γυναίκες που ξεχώρισαν...Του πέθαναν για την επιστήμη και την τεχνολογία...Δεν υπάρχει λόγος να χάνουμε άλλο χρόνο, η παρουσίαση μας αφιερώνεται στην Μαντάμ Κιουρί...

Τμήμα της παρουσίασης ενός ζεύγους μαθητριών

3^η & 4^η διδακτική ώρα

2η Δραστηριότητα

Στο δίωρο αυτό κατασκευάσαμε έναν χάρτη με τις τοποθεσίες σημαντικών γυναικών επιστημόνων, με τις πιο σημαντικές πληροφορίες για την κάθε μία ξεχωριστά. Μοιράζουμε το [2^ο φύλλο εργασίας](#), το οποίο είναι κοινό για όλες τις ομάδες. Κάθε ομάδα ανέλαβε να προσθέσει στον χάρτη τη γυναίκα επιστήμονα (ή τις γυναίκες επιστήμονες) που είχε διαλέξει.

Στην κατασκευή των χαρτών δεν έδρασαν όλοι σαν μ.ια ομάδα παρόλο που το προσπαθήσαμε. Προτίμησαν να κάνουν ομάδες σε δυάδες όπως συνήθως κάνουν όταν δουλεύουν στους υπολογιστές. Σύμφωνα με το Α.Π.Σ. της ελληνικής γλώσσας (σ. 17), η διαχείριση της πληροφορίας και συγκεκριμένα οι αναλυτικοσυνθετικές δεξιότητες σε συνδυασμό με την αξιοποίηση χαρτών αποτελούν βασικούς στόχους που σχετίζονται με τις έννοιες της ‘πληροφορίας’ και της ‘επικοινωνίας’.

Χάρτης που δημιουργήθηκε από μια ομάδα μαθητών

5η & 6η διδακτική ώρα

Η τρίτη δραστηριότητα που προβλέπει το σενάριο δεν πραγματοποιήθηκε, παρόλο που είχε προγραμματιστεί, γιατί εκείνη την ημέρα έκλεισε το σχολικό συγκρότημα,

λόγω έκτακτης ανάγκης για απολύμανση. Επίσης, δεν ολοκληρώθηκε η εργασία των παρουσιάσεων με το εργαλείο prezi, όπως προβλέπεται από το σενάριο, γιατί υπήρχε πρόβλημα με τη σελίδα. Εναλλακτικά, οι μαθητές συνέχισαν τη δημιουργία παρουσιάσεων με διάσημες γυναίκες επιστήμονες και στα τελευταία 30 λεπτά του δώρου προσκάλεσαν τους μαθητές του άλλου τμήματος της ΣΤ΄ Τάξης και τους παρουσίασαν τις εργασίες τους.

7η & 8η διδακτική ώρα

Η επαφή με μια γυναίκα επιστήμονα μέσω skype ήταν όντως μια δύσκολη υπόθεση. Εναλλακτικά, σκεφτήκαμε να «στήσουμε» κατά κάποιον τρόπο την συνέντευξη και συμφωνήσαμε να επικοινωνήσουν με μία επιστήμονα που ζει στο Ηνωμένο Βασίλειο, η οποία όμως δεν είναι στην πραγματικότητα διάσημη. Είχαμε συνεννοηθεί από προηγούμενη ημέρα για την βιντεοκλήση και οι μαθητές ήταν κάτι παραπάνω από ενθουσιασμένοι. Αρχικά, ετοίμασαν δουλεύοντας στην ολομέλεια ένα ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις όπως:

«Πώς αποφασίσατε να γίνετε επιστήμονας;»,

«Σας αρέσει η δουλειά σας;»

«Συναντήσατε δυσκολίες στο έργο σας μέχρι να καταξιωθείτε;»

«Σας αντιμετώπισαν διαφορετικά εξαιτίας του φύλου σας;» και στη συνέχεια πραγματοποίησαν τη βιντεοκλήση με την υποτιθέμενη διάσημη επιστήμονα.

η συνέντευξη μέσω skype

Το λογισμικό Skype χρησιμοποιήθηκε, επειδή αφενός μεν προσφέρει τη δυνατότητα στους μαθητές να αναπτύξουν στρατηγικές που σχετίζονται με το συγκεκριμένο είδος προφορικού λόγου (συνέντευξη), και αφετέρου να επικοινωνήσουν εξ αποστάσεως σε σύγχρονο χρόνο. Με τον τρόπο αυτό ολοκληρώθηκαν όλες οι δραστηριότητες. Ο βαθμός εμπλοκής και συμμετοχής των μαθητών στις ενδοομαδικές και διαομαδικές εργασίες πλαισίωσε και το προφίλ της αξιολόγησης.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1ο Φύλλο Εργασίας

Αναζήτηση πληροφοριών

Το 1^ο Φύλλο Εργασίας θα σας βοηθήσει να αναζητήσετε πληροφορίες από το διαδίκτυο. Σκοπός της κάθε ομάδας είναι να αναζητήσει πληροφορίες (κείμενο, εικόνα, βίντεο) σχετικές με σημαντικές γυναίκες επιστήμονες οι οποίες διέπρεψαν ή διαπρέπουν στον χώρο των επιστημών.

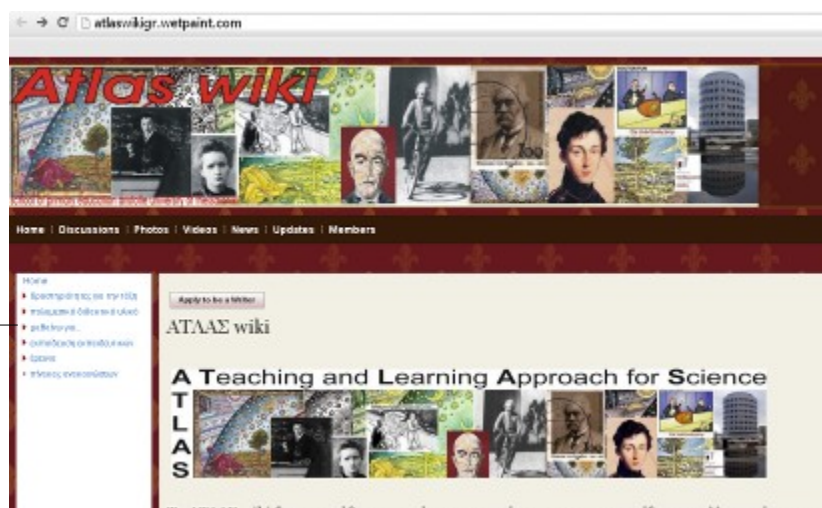
Για τον εντοπισμό πληροφοριών από το διαδίκτυο μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις ακόλουθες μηχανές αναζήτησης:

Όνομασία μηχανής αναζήτησης	Σύνδεσμος	Λογότυπο
Google	www.google.gr	
Altavista	http://www.altavista.com/	
Teoma	http://www.teoma.com/	

- ✓ Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε λέξεις-κλειδιά οι οποίες θα περιορίσουν τα αποτελέσματα της αναζήτησής σας (για παράδειγμα: “γυναίκες επιστήμονες” ή γυναίκες επιστήμονες + βραβεία Νόμπελ)

Στη συνέχεια επισκεφτείτε τον δικτυακό τόπο <http://atlaswikigr.wikifoundry.com> και συγκεκριμένα το ευρετήριο που υπάρχει για τις γυναίκες επιστήμονες (θα το βρείτε στο αριστερό μενού, στην επιλογή «Μαθαίνω για...»/Επιστήμονες και επιστημότισσες).

- ✓ Η κάθε ομάδα επεξεργάζεται και συγκεντρώνει τις πληροφορίες της στο κοινό Google έγγραφο (Link) και στον χώρο που προβλέπεται για τη συγκεκριμένη ομάδα.

Κατά την αναζήτησή σας καλό είναι να λάβετε υπόψη σας μερικά κριτήρια αξιολόγησης ιστοσελίδων. Θα σας βοηθήσει το έγγραφο «Κριτήρια αξιολόγησης διαδικτυακών τόπων» το οποίο βρίσκεται στην επιφάνεια εργασίας σας.

Και μην ξεχνάτε: Αναγράφουμε πάντα την πηγή προέλευσης των πληροφοριών μας!

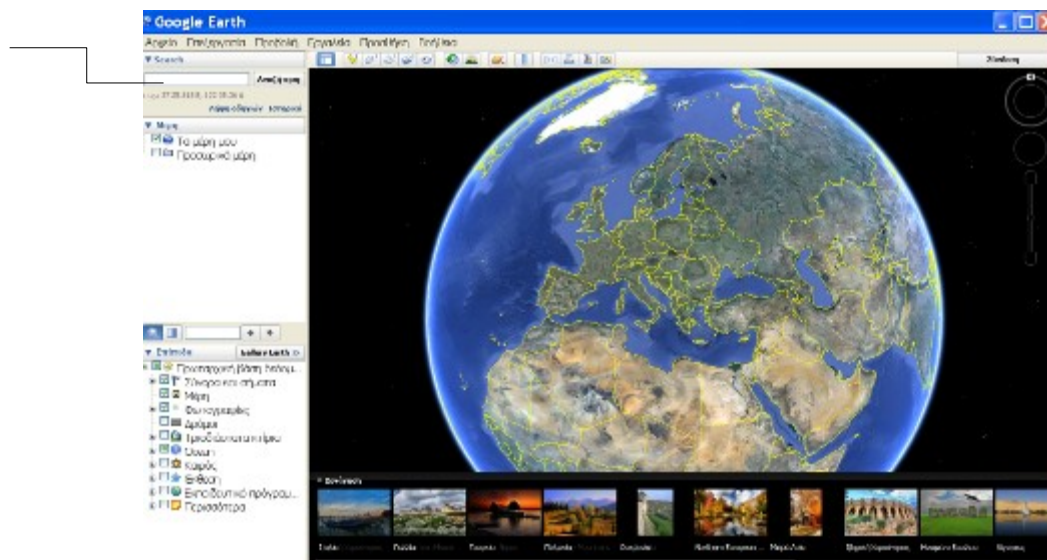

2ο Φύλλο Εργασίας

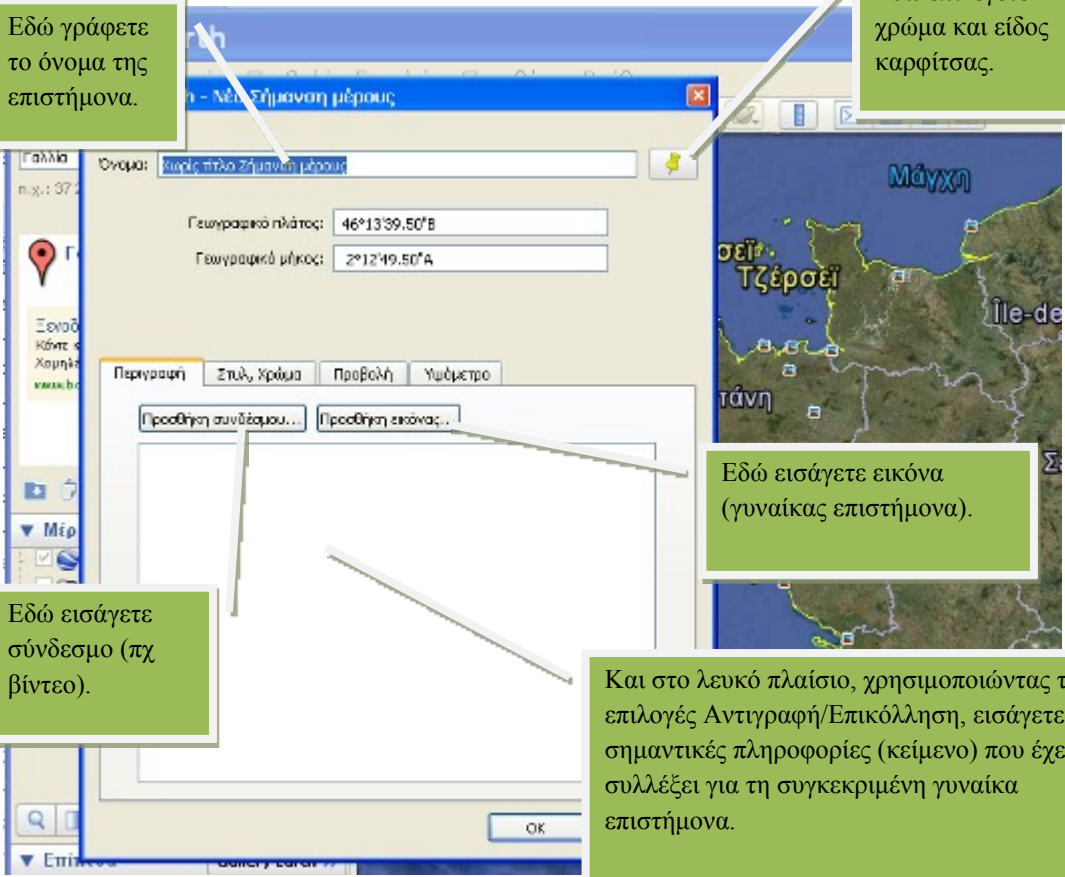
Δημιουργία πολυμεσικού χάρτη

Το 2^ο Φύλλο Εργασίας θα σας βοηθήσει να δημιουργήσετε έναν χάρτη, ο οποίος θα περιλαμβάνει σημαντικές πληροφορίες και εικόνες από σημαντικές γυναίκες επιστήμονες. Εδώ μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις πληροφορίες που έχετε συγκεντρώσει στο Google έγγραφο. Θα σας φανούν ιδιαίτερα χρήσιμες στην παρούσα φάση!

1^ο βήμα: Ανοίγετε το πρόγραμμα Google Earth που είναι εγκατεστημένο στους υπολογιστές σας. Στο μενού της αναζήτησης πληκτρολογείτε τη χώρα στην οποία έδρασε η κάθε γυναίκα επιστήμονας (για παράδειγμα Γαλλία) και πατάτε *Αναζήτηση*, όπως παρουσιάζεται στην παρακάτω εικόνα.

2^ο βήμα: Μόλις εμφανιστεί η χώρα που αναζητήσατε, επιλέγετε το κουμπί «Καρφίτσωμα» και σας εμφανίζεται το παρακάτω παράθυρο:

Εδώ γράφετε το όνομα της επιστήμονα.

Εδώ επιλέγετε χρώμα και είδος καρφίτσας.

Εδώ εισάγετε εικόνα (γυναίκας επιστήμονα).

Εδώ εισάγετε σύνδεσμο (πχ βίντεο).

Και στο λευκό πλαίσιο, χρησιμοποιώντας τις επιλογές Αντιγραφή/Επικόλληση, εισάγετε τις σημαντικές πληροφορίες (κείμενο) που έχετε συλλέξει για τη συγκεκριμένη γυναίκα επιστήμονα.

3^ο βήμα: Τέλος, επιλέγετε το ΟΚ και οι πληροφορίες σας έχουν «αποτυπωθεί» στον χάρτη. Για να αποθηκευτεί ο χάρτης πρέπει να πατήσετε από το «Μενού / Αποθήκευση / Αποθήκευση μέρους ως» και να δώσετε τίτλο στον χάρτη που δημιουργήσατε.

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο αυτό μπορεί να αξιοποιηθεί στα πλαίσια της Αγωγής Υγείας και στην καλλιέργεια/βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων. Επίσης, είναι εφικτή η υλοποίηση του σεναρίου εξ αποστάσεως πέρα από τα στενά χωρικά όρια της σχολικής αίθουσας. Τέλος, το παρόν σενάριο μπορεί να εφαρμοστεί και από μαθητές άλλων τάξεων, με την προϋπόθεση ότι είναι εξοικειωμένοι στη χρήση των Νέων Τεχνολογιών.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Παρόλες τις δυσκολίες που μας έτυχαν στην εφαρμογή του, ήταν ένα σενάριο που ενθουσίασε τους μαθητές. Ιδιαίτερα ευχαριστήθηκαν την βιντεοκλήση μέσω skype με τα συνακόλουθα οφέλη της συνέντευξης. Το εργαλείο prezi μας δυσκόλεψε στη λειτουργία του. Επίσης, θεωρούμε ότι είναι αρκετά δύσκολο να εξασφαλιστεί επικοινωνία με μία διάσημη γυναίκα επιστήμονα.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Adamsky, C. 1981. Changes in pronominal usage in a classroom situation. *Psychology of Women Quarterly* 5: 773-779.

Cochran-Smith, M. 1998. Teacher Development and Educational Reform. Στο *International Handbook of Educational Change*, επιμ. A. Hargreaves κ.ά., 916-951. Great Britain: Kluwer Academic Publishers.

Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Β. & Δ. Σακκά. 2003. *Εφηβικές Ταυτότητες Φύλου: Διερευνώντας τον Παράγοντα Φύλο στο Σχολικό Πλαίσιο: Εγχειρίδιο με Ερευνητικά Εργαλεία για Εκπαιδευτικούς*. Αθήνα: Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας

(Κ.Ε.Θ.Ι.).